

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy a začlenění průřezových témat	Poznámky
<i>na konci 4. ročníku díky (v) předmětu Český jazyk a literatura žák:</i>			
I. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
pozorně naslouchá, vhodně vyzývá k pokračování, k upřesnění řečeného (říká, čemu a odkud nerozuměl), komentuje vyslechnuté, projevuje souhlas či nesouhlas, diskutuje o tom, co bylo řečeno, zapamatuje si to a reprodukuje podstatné myšlenky, reaguje na mínění druhého	naslouchání	OSV 2.3.	
souvisle vypravuje, vhodně projev oživuje a udržuje zájem adresáta projevu, při výstavbě projevu dodržuje logický postup (časový i jiný)	vypravování		
jednoduše - v logické následnosti jednotlivých kroků - popisuje své činnosti (pokusy)	popis		
pro vyjádření svých nálad a pocitů využívá jednoduchých „já – výroky“, reaguje jimi i na výroky a činy svých spolužáků	já - výroky	OSV 2.4.	
napíše jednoduchý vzkaz, dopis, blahopřání, pozvánku			
při ústním projevu požívá správné a zřetelné výslovnosti, přiměřené hlasitosti a rychlosti řeči, vědomě používá přiměřené gestiky a mimiky	mluvený projev		
obohacuje svou slovní zásobu o další slova a slovní obraty prostřednictvím četby knih (včetně encyklopedií) a časopisů	obohacování slovní zásoby		
vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo skupinové práce			
v diskusi postupuje podle dohodnutých pravidel, neodbíhá od tématu, drží se ho, rozvíjí myšlenky druhých, navazuje na ně, vyjádří i obhájí svůj vlastní názor	diskuse	OSV 2.3.	
pro svůj projev vybírá vhodná slova v souladu s komunikační situací (slova spisovná, nespisovná, jednoznačná, mnohoznačná, citově zabarvená)	výběr jazykových prostředků		
rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména v reklamě	reklama, rozpoznání manipulace	MEDI 1.1.	
II. JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Úvod do českého jazyka			
začíná se orientovat v Pravidlech českého pravopisu, v jeho slovníkové části si ověřuje správné psaní složitějších slov	práce s Pravidly českého pravopisu		
uvědoměle provádí kontrolu svého napsaného textu	kontrola textu		

Zvuková stránka jazyka, hláskosloví a pravopis			
uvědoměle píše i, í/y, ý po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov	vyjmenovaná slova		
Slovní zásoba a tvoření slov			
rozezná typická nespisovná slova	slova spisovná a nespisovná		
určí stavbu jednoduchého slova (vyhledá kořen, předponu a příponovou část)	kořen, předpona, příponová část		
při pravopisu rozliší předložku a předponu (od, nad, pod, před, vz, roz, bez, vy/vý)	předpona		
píše správně ú po předponě ve slovech odvozených a na začátku slov složených	ú ve slovním švu		
uvádí významy jednoduchých mnohoznačných slov	slova jednoznačná a mnohoznačná		
Tvarosloví			
uvádí příklady všech slovních druhů, rozezná slova ohebná a neohebná, bezpečně rozpozná podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, předložku a spojku	slovní druhy		
používá správné tvary podstatných jmen, skloňuje podstatná jména - - určí u nich číslo, rod i vzor (bez vzoru starosta, soudce), při psaní jejich koncovek se řídí přehledy vzorů	skloňování podstatných jmen		
používá správné tvary sloves, časuje slovesa - určí u nich osobu, číslo a čas, v koncovkách přítomných tvarů sloves píše i, k určitým slovesným tvarům tvoří infinitiv	časování sloves		
Skladba			
rozliší větu jednoduchou a souvětí, umí je využít ve svém jazykovém projevu			
v jednoduchých případech vyhledá základní skladební dvojice a doplní správnou koncovku přičestí minulého v přísudku	podmět a přísudek shoda přísudku s podmětem		
v textu rozezná přímou řeč, zapisuje ji jednoduše pomocí uvozovek	přímá řeč		
III. LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
čte plynule s porozuměním i při tichém čtení, usiluje o výrazné čtení, zapamatuje si smysl přečteného a reprodukuje ho, odliší podstatné a okrajové informace, vyhledá klíčová slova, předvídá pokračování textu	čtení s porozuměním		
v textu vyhledá hlavní postavy, určí místo a čas děje, najde zápletku	stavba textu		
reprodukuje text (vypráví ho podle obrázků nebo na základě předložené či společně vytvořené osnovy – sestaví sám jednoduchou osnovu vyprávění)	reprodukce textu		
rozliší rukopis nejznámějších dětských ilustrátorů, sám texty vhodně ilustruje	ilustrace textu		

vede si zápisky o přečtených knihách	zápisky o knihách		
představí spolužákům knihu přiměřenou věku – (autor, ilustrátor, hlavní postavy, stručný obsah)	besedy o knihách		
přednáší básně s uvědomělou intonací	recitace		
rozliší díla poezie, prózy a dramatu	poezie, próza, drama		
rozpozná hádanky, říkanky, pohádky a pověsti	hádky, říkanky, pohádky, pověsti		
při práci s poezií rozumí základním literárním pojmům	verš, sloka, rým		
orientuje se ve scénáři – rozliší repliky jednotlivých osob – dramaturgizuje vhodné ukázky	scénář, scénické poznámky		
podle vzoru vytváří jednoduchá literární díla	vlastní tvorba	OSV 1.5.	